בעזהשי"ת

גליון

דרך אמונה

פנינים יקרים על פרשת השבוע
מלוקט משיחותיו של
הרה"צ רבי
מאיר איתמר רוזנבוים
שליט"א

ויצא

גליון תקי"ב

לשמיעת השיעורים בכל שבוע
על הטלפון נא להתקשר
למערכת 'דרך אמונה'

בארה"ב 718.298.3717 ולהקיש 1

בארץ ישראל (מספר טעל.חדש) 079.704.0017 ולהקיש 1

בענגלאנד (מספר טעל.חדש) 03.33015.0717 ולהקיש 1

מכון 'דרך אמונה'

הרוצה לקבל את הגליון בכל שבוע באיימייל

נא לשלוח איימייל לאדרעסס 3875060@gmail.com

ולכתוב שם המבקש ואימייל אדרעסס שלו .ואי"ה נוסיפו לרשימת המקבלים

להארות והערות יכולים להתקשר לאחד ממספרי הטעלפון של מערכת דרך אמונה הנ"ל

ולהשאיר הודעה על מספר 9 ובלי"נ נתקשר בחזרה אי"ה

ויצא

המתקת הדינים בגלות ע"י אמונה שלימה ❁ הבטחה לפרנסה בריווח עד קיום ההבטחה לעשירות ❁ השפעות גשמיות כדי לעסוק בתורה ❁ בזכות השתיקה נושעה ❁ לוט ניצל בזכות שתיקתו ❁ השראת השכינה ושם אדנ"י בזכות השתיקה ❁ ע"י השתיקה מאריך ימים ❁ שפע בזכות השתיקה ❁ נעשה שותף להקב"ה ❁ ניצל מכמה עבירות ❁ שומר צרות נפשו ❁ מהפך מידת הדין לרחמים

וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה וגו' (כח, יב).

המתקת הדינים בגלות ע"י אמונה שלימה

בתפארת שמואל מבאר, שפסוק זו מלמדינו מידת אמונה ובטחון בה' בגלות המר הזה, שצריך להתחזק באמונה שלימה שמאתו ית' לא תצא הרעות, וכל מה דעביד לטובה הוא דעביד, וזה גורם להמתקת הדינים לרחמים גמורים.

ומייסד דבריו על לשון המשנה (ברכות ט, ה) חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה, והיינו כי חוב קדוש הוא על כל איש ישראל להאמין **באמונה שלימה**, שאין שום דבר בכלל ובפרט שלא יהא בהשגחה פרטית מהבורא ב"ה, כי הוא בורא ומנהיג לכל הברואים, והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, ומהווה כל הויות ומסבב כל הסיבות, וכל דעביד רחמנא לטב עביד, ומאתו לא תצא הרעות, ושורש הדין הוא חסד, **ובאמונה הזאת הוא ממתיק הדינים בשרשם, ונעשו רחמים וחסדים.**

ולזאת, בעת המר הזאת שהצרות והדינים מתגברים בכל יום, ואין לך יום שאין קללתו מרובה מחבירו, צריך כל אחד ואחד להתחזק בה' אלקיו, ולא

יפול מאמונתו, וידע נאמנה שהכל הוא בהשגחת הבורא ב"ה בכל העולם, ושכן צריך להיות, ואמנם התכלית היא לטובה, אך טוב וחסד, ועת צרה היא ליעקב 'וממנה' יושע, כלומר מה שנראה בעיניו כצרה, בסופו של דבר יווכח לראות שמזה עצמו נולדה הישועה.

וזהו שהראה הקב"ה ליעקב בחלום, 'סולם מוצב ארצה' ר"ל שהראה לו הגליות והצרות של ישראל, שאז יהיו בבחינת 'כי שחה לעפר נפשינו דבקה לארץ בטננו' (תהלים מד, כו), עכ"ז 'ראשו מגיע השמימה', שע"י אמונה שלימה יומתקו כל הדינים ויהיו חסדים מגולים, וירומם קרנם למעלה ראש.

ודבר זה הדגישו חז"ל באמרם (ברכות ס, ב) לעולם יהא אדם רגיל לומר 'כל' דעביד רחמנא לטב עביד, לא אמרו 'מה' דעביד רחמנא, רק הדגישו ואמרו 'כל' דעביד, להראות שכל מעשי ה' בלי יוצא מן הכלל הם לטובה.

וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמָּךְ וּשְׁמַרְתִּיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ וגו' כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי לָךְ (כח, טו).

הבטחה לפרנסה בריווח עד קיום ההבטחה לעשירות

בדברי ישראל מדקדק למה הוצרך הקב"ה להבטיח ליעקב אבינו שלא יעזוב את אשר דיבר לו, דלכאורה אין צורך בזה, הלא הדבר ברור הוא שהקב"ה לא יעזוב את דברו, כדכתיב (במדבר כג, יט) 'לא איש א-ל ויכזב ובן אדם ויתנחם, ההוא אמר ולא יעשה ודיבר ולא יקימנה'.

ויש לומר, דהנה קיום הבטחות הללו, לא היה אלא לבסוף בצאתו מבית לבן, אבל ביני לביני היה עני ואביון, כמו שאמר (להלן

לב, יא) 'כי במקלי עברתי את הירדן', ואח"כ לבן הארמי הערים עליו בתחבולותיו, והחליף את משכורתו עשרת מונים, והיה צריך בנתיים גם כן פרנסה, ועל זה הבטיחו הקב"ה הבטחה נוספת, 'כי לא אעזבך' היינו בענין הפרנסה, 'עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך' פי' עד שתגיע לידך קיום הבטחת העושר והגדולות האלו, ג"כ פרנסה לא תחסר לך.

ומעשה אבות סימן לבנים, כל איש ישראל בכלל ובפרט מאמין ובוטח שיעזור לנו השי"ת בישועה גדולה, אך עד בואנו שמה אל הישועה הגדולה, בינו לבינו צריך ישועה קטנה היינו פרנסה בשפע על כל פנים, וכבר נודע פתגם העולם 'ביזן קרעטשמע דארף מען אויך א טרינק ברוינפן' (עד שבאים לבית המרזח, צריכים גם כן לגימה של יין שרף).

וַיְדַבֵּר יַעֲקֹב נֶגֶד לֵאמֹר וגו' וְנָתַן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ (כח, כ).

השפעות גשמיות כדי לעסוק בתורה

באמרי נועם (אות לג) מפרש בזה מליצה טובה על כלל ישראל, כי אמרו חז"ל (אבות ג, כא) אם אין קמח אין תורה ואם אין תורה אין קמח, ודקדק האלשיך ז"ל איזה מהם יתחיל תחילה, כיון דאי אפשר לזה בלא זה?! ופירש דזהו הויכוח שבין הקב"ה עם עמו ישראל, שהקב"ה אומר שאם יעסקו בתורה אני מבטיח להם פרנסתם, וישראל אומרים שאין בכוחם לעסוק בתורה עד שיהיו להם השפעות טובות מקודם (עיין באלשיך תהלים ד ו; משלי ג א). **ופירשו בזה בספרים את הפסוק** (תהלים קיח ח) 'טוב לחסות בה', היינו שטוב יותר שהאדם יבטח בה' שישפיע לו פרנסה אם יעסוק בתורה,

'מבטוח באדם' מאשר יבטח הקב"ה כביכול באדם שאח"כ ילמוד תורה, וישפיע לו פרנסה מקודם בהקפה, כי השי"ת 'בטוח' יותר כביכול, כי לא איש א-ל ויכזב.

אמנם זה היה בדורות הראשונים, **אבל עתה בעקבתא דמשיחא אשר ישראל הם נתונים תחת פגעי הזמנים, וקשה כח הסבל מרוב הצרות, אין בנו כח לעסוק בעבודתו ותורתו, רק אם יהיה לנו מקודם כל טוב בגשמיות, ולא תחסר כל בה. על כן באמת ראוי שהקב"ה יתן לנו בהקפה טובות גשמיות, ויתן לנו בזכות הבטחון שאח"כ נעסוק בתורתו, כי זולת זה אי אפשר לעסוק בתורה.**

ובזה מפרש מה שאמר שלמה המלך ע"ה (משלי לא יא) 'בטח בה לב בעלה', היינו שיש עתים שהקב"ה שהוא ה'בעל', יבטח בישראל שהם 'אשת נעורים', ויתן לנו מתחילה כל טוב בבטחון כנ"ל, ועל ידי זה 'ושלל לא יחסר', שיהיה לנו תמיד כל טוב.

ועל כן יעקב אמר ג"כ 'ונתן לי לחם לאכול וגו' ושבתי בשלום' וגו', דהיינו שבתחילה ישפיע לו טובות גשמיות, ואח"כ 'והיה ה' לי לאלקים', שיעבוד את השי"ת ב"ה לאחר שישפיע לו מקודם כל טוב.

וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת רָחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ וגו' וַיִּפְתַּח אֶת רַחְמָהּ (ל, כב).

בזכות השתיקה נושעה

איתא במדרש תנחומא (פימן ו) ילמדנו רבינו, הרואה אדם נאה כיצד הוא מברך, כך שנו רבותינו, הרואה בריות טובות ואילנות טובים, אומר ברוך שככה לו בעולמו, אין לך נאה מרחל,

ובשביל נויה ביקש יעקב לישא אותה, והיה משלח סבלונות ליתנם לרחל, ולבן נותנם ללאה, והיתה רחל שותקת. אמר רבי שמעון בן גמליאל כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב אלא שתיקה, רחל תפסה בשתיקה, עמדה וזרעה בשתיקה, ראתה סבלונותיה ביד אחותה ושתקה, בנימין בנה האבן שלו מן האפוד ישפה, יודע במכירת יוסף ושותק, וזהו 'ישפה', יש לו פה ושותק, שאול בן בנה 'ואת דבר המלוכה לא הגיד לו' (שמואל-א י, טז), אסתר 'אין אסתר מגדת מולדתה' (אסתר ב, י).

אמר רבי יהודה גדולה שתיקה, שבזכות שתיקתה של רחל, זכתה והעמידה שני שבטים בישראל אפרים ומנשה יתר על השבטים, ולמה שתקה?! אמר רשב"י, אמרה אם משלחת אני ומודעת ליעקב שאבא נותן לאחותי מה שהוא משלח לי (שכל המתנות ששלח לה יעקב, לקח לבן ומסרם ללאה), אינו נוטל אותי, ואבא אין משיאני לו, ואני מתרחקת מן הצדיק הזה, **אמר** לה הקב"ה: **את** שתקת, חייך **בזכות אותה** שתיקה **זוכרך אני, שנאמר ויזכור אלקים את רחל.**

לוט ניצל בזכות שתיקתו

וכן דרשו במדרש (ב"ר נא, ו) **על** הפסוק (בראשית ט, כט) 'ויהי בשחת אלקים את ערי הככר ויזכור אלקים את אברהם וישלח את לוט', מה זכירה נזכר לו?! שתיקה ששתק לאברהם, בשעה שאמר אברהם על שרה אשתו 'אחותי היא', היה יודע ושותק.

השראת השכינה ושם אדנ"י בזכות השתיקה

מעלת השתיקה גדולה היא מאוד, עד שבשכרה זוכים להשראת השכינה, כדאיתא במדרש תנחומא (פרשת מקץ סימן י) דבזמן שמצאו את הגביע (של יוסף) וחשדו בבנימין שגנבו והיה שותק, והיו עומדין ומחבטין לבנימין על כתפיו ואומרין לו: גנבא ברא דגנבתא (גנב בן גנבת), ביישתנו, בן אמך אתה, כך ביישה אמך את

אבינו, ובשביל אותן המכות שהכוהו על כתפיו זכה שתשרה שכינה בין כתפיו, שנאמר (דברים לג, יב) 'חופף עליו כל היום ובין כתפיו שכן'. מבואר מכאן שבנימין שתק כדי שלא יעלילו על אחיו שהם גנבו את הגביע, ובשכר שתיקתו זכה שיבנה בית המקדש בחלקו.

ובענין זה ראוי להסמיך מה שכתב השל"ה הק' (מס' יומא פרק דרך חיים תוכחת מוסר אות ס"ז) וזל"ק: מעלת השתיקה אין לה ערך, וקח לך סימן 'הם' פירושו 'שתיקה', כמו שנאמר (במדבר יג, ל) 'ויהם כלב', 'הם' בגימטריא 'אד-ני', כי על השותק שורה שם אד-ני. ולא ידבר רק צדק היא התורה, כדכתיב (תהלים קיט, צז) 'מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי'. וזה לשון רבינו האי גאון בספר מוסר השכל, לשונך שים בפיך נאסרה, וכאלם היה בין החבורה, ואל תרפה ארי אסור בחבלך, ואם אותו תשלח ואכלך (כלומר, הלשון יהיה אסור בתוך הפה, ויהיה כאיש אלם בתוך החבורה, משל הוא לארי אשר אסור בחבלך, ואם תשלחנו לחפשי אזי יאכלך, כמו כן אם ישלח את לשונו חפשי יכשל בו).

ע"י השתיקה מאריך ימים

החיד"א ז"ל בספרו לב דוד (פרק כ"ב) מביא בשם הרה"ק ר' חיים וויטאל ז"ל, וזה לשונו: האדם כשמדבר מוציא ההבל מפיו, ואותו ההבל הוא חיותו, ראיה לזה, דאחר שתצא הנשמה מהגוף, לא נשאר בו לא הבל ולא דיבור, נמצא שאותו ההבל שמוציא מפיו בעת הדיבור הוא חלק נשמתו, ולכן נצטוינו שלא לדבר דברים בטלים, שמפסיד בהם חלק נשמתו.

וראיתי להביא בזה רעיון נחמד בשם הרה"ק ר' בונם מפרשיסחא זי"ע לבאר מאמרו של רבי שמעון בן גמליאל (אבות א, יז) כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה, לכאורה מהו המעלה והיתרון שיש 'להגוף' מחמת השתיקה?! ותירץ על פי הידוע בשם ספרים הקדמונים, שיש לאדם מספר קצוב של מילים שיכול לדבר עלי

אדמות, וכאשר יגמור להוציא מילים אלו מת מן העולם, **נמצא שהאדם הממעט בדיבור מאריך ימים ושנים**, שהרי אינו מת עד שמוציא מפיו כמנין הדיבורים שנגזר עליו, וזהו ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה, שע"י השתיקה מאריך ימים.

שפע בזכות השתיקה

החיד"א ז"ל בדבש לפי (מערכת ש' אות ג') **כתב בשם ספר ארץ חיים** (על תהלים מזמור י"ט) **בשם הזוה"ק, דמי שיש לו מידת השתיקה הרי מ'פשע' נעשה 'שפע'**. ומפרש בספר הנ"ל הפסוק (משלי י, יט) 'ברוב דברים לא יחדל פשע', הטעם הוא שכאשר האדם עולה למקום השתיקה, יושפע שפע למטה, ומדה כנגד מדה במקום **פש"ע נעשה שפ"ע**.

נעשה שותף להקב"ה

ביאור הדברים הנ"ל, שבזכות השתיקה זוכים לשפע, הוא כדאיתא במדרש תהלים (מזמור פו) אמר רבי אבא בשם רבי אלכסנדרי, **כל מי ששומע קללתו ושותק, וסיפק בידו למחות, נעשה שותף להקב"ה**, שכן הקב"ה שומע לאומות העכו"ם שמחרפין אותו לפניו והיה יכול לאבדן בשעה אחת, ושותק, אף דוד כן היה, שומע קללתו ושותק, לפיכך שמרה נפשי כי חסיד אני (תהלים פו, ב).

וידוע מאמר חז"ל (בבא בתרא מב, ב) שותף כיורד ברשות דמי. ולפי זה נמצא דהשומע קללתו ושותק ואינו משיב, נעשה שותף להקב"ה בעולמו, **וא"כ יכול לפעול שפע רב כאוות נפשו, ולהמשיך עליו כל מילי דמיטב, ואין מעכב על ידו**.

ניצל מכמה עבירות

בספר ארחות צדיקים (שער השתיקה) כתב דברים נפלאים במעלת מדת השתיקה, וזה לשונו:

מי שהוא רגיל בשתיקה, ניצול מכמה עבירות: מחניפות וליצנות, מלשון הרע, משקרים וגידופים, כי כשאדם מחרף ומגדף אותו, אם יענה לו, יוסיף לדבר

לו כפלים. וכן אמר החכם: אני שומע דבר רע ואני שותק, אמרו לו: ולמה?! אמר להם: אם אשיב ואענה למחרפי, אני ירא שאשמע חירופים אחרים קשים מן הראשונים. ואמר: כשכסיל חולק עם החכם והחכם שותק, תשובה גדולה היא לכסיל, דהכסיל מצטער בשתיקת החכם יותר משאם היה משיב לו.

ועל זה נאמר (משלי יח, כא) 'מות וחיים ביד לשון', כי אדם עושה בלשונו יותר ממה שעושה בחרבו, שהרי אדם עומד כאן ומוסר את חבירו הרחוק ממנו למיתה, אבל החרב אינה ממיתה אלא בסמוך, לכך נבראו לאדם שתי עינים ושתי אזנים ושני נחירים ופה אחד (היינו למה מכל האברים האלו יש לו שנים, ואילו פה יש לו רק אחת?!) לומר שימעט בדיבורו.

כללו של דבר: כשם שהאדם עושה דלת לפתחו, ויש לו עת לפתוח ועת לסגור, כך יסגור דלתי פיו, שהן שתי דלתות - השפתים והשינים, והיזהר מאד בפתח פיך, ושמור לשונך, כשם שתשמור כסף זהב ומרגליות בחדרך ובתוך התיבה, ותעשה מסגרת למסגרת - כך תעשה לפיך! ראה איך היו הראשונים נזהרים משיחה בטלה כל ימיהם.

גם השתיקה היא גדר גדול לירא שמים, כי אי אפשר שתהא יראת שמים בלב המרבה דברים.

שומר צרות נפשו

ידוע הוא שהשומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו, שלפעמים אדם גורם רע לעצמו על ידי שאינו נזהר בדיבורו, והאריך בזה החפץ חיים זצ"ל במכתביו: כי מהאבות הקדושים נוכל לראות את חשיבות הדיבור ועד כמה צריך להזהר בו, יעקב אבינו הוציא מפיו קללה בשגגה **בעת שאמר ללבן** (בראשית לא, לב) 'עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה', ובגלל זה מתה רחל קודם זמנה. אבל כאשר אירע המעשה עם השבטים במצרים, ובאו אצל אביהם, וסיפרו לו כי המושל במצרים (הוא יוסף הצדיק) **הוא** איש רע מאד, וחשד אותם כמרגלים,

ועוד שציוה להביא גם את בנימין, וידוע מהו העונש המגיע למרגל, ולא קילל יעקב את המושל, אלא ציוה לשלוח לו מתנה מעט דבש וכו', לא דיבר בלי חשבון גדול, רק אמר 'וא-ל רחמים יתן לכם רחמים לפני האיש', והוא כמאמרם ז"ל (ברכות ז, א) על הפסוק (משלי יז כו) 'גם ענוש לצדיק לא טוב', ומה נכון היה הדבר, כי אילו הוציא מפיו קללה במר לבבו, היה הורג את בנו יוסף.

מהפך מידת הדין לרחמים

איתא באדרא זוטא, זכאה מאן דנטיר מלוי (אשרי מי ששומר דבריו), וביאר הרה"ק מקאמארנא זי"ע (בפירוש דמשק אליעזר) דמזה נראה שהפה הוא הכולל של תיקון הגוף, וכדתנן (אבות א, יז) 'לא מצאתי לגוף טוב אלא שתיקה', **ועל ידי השתיקה יכול להפוך ממידת הדין למידת הרחמים עלינו ועל כל ישראל.**

מסופר על הרה"ק החוזה מלובלין זיע"א, כי שנה אחת בראש השנה כשהגיע זמן תקיעת שופר, התמהמה בחדרו ולא יצא לתקוע, לאחר זמן רב יצא ותקע בשמחה, ותלמידיו שאלוהו לפשר הדבר?! אמר להם שחיפש זכות כדי שיוכל לבוא לפני כסא הכבוד ולבקש רחמים, ולא מצא, עד שנזכר במעשה שהיה, בבוקר אחד לא הגיע משמשו להביא לו מים לנטילת ידים של שחרית, ולא היה יכול לקום ממיטתו, וע"כ היה אנום לשכב על המטה ולהמתין זמן ארוך עד שהגיע המשמש, הוא התגבר על עצמו ולא אמר לו דבר, ובזכות זה ניגש לתקיעת שופר.

הרי לנו עד היכן הדברים מגיעים, גודל ערכה ומעלתה של התגברות אפילו מדיבור אחד של כעס ותרעומת, שעד כדי כך שבזכות זה היה יכול הרה"ק מלובלין זי"ע לתקוע בשופר ולעורר רחמי שמים מרובים על בני ישראל למעלה בשמים.

לחמי מרדכי
• מזון ישעי' •
לע"נ הרה"ח רבי מאיר בעל הים
בס"ד
אתה זקוק לישועה ?
שידוכים? רפואות? פרנסה?
האלמנות והיתומים בבית שמש הם התשובה לזה!
תשמח את לבבם של 720 נפשות של היתומים והאלמנות בעיר בית שמש
והקב"ה ישמח את שלך בכל מילי דמיטב
ארגון לחמי מרדכי
שעומד תחת נשיאות הגה"צ רבי מאיר איתמר רוזנבוים שליט"א
שולחים מדי שבת בשבתו חבילות גדולות של בשר, ודגים, חלות,דיפס, מזונות,
קוגלעך, ממתקים ומתנות עבור היתומים וכו' עד לפתח ביתם של
720 נפשות של אלמנות ויתומים
בעיר בית שמש
זכות חבילה
לאלמנה ויתומים לשבת
$250
24 שעות במתן בסתר האט ליין - 845-286-1007
או ע"י הקוויקפעי
3875090@gmail.com
או ע"י דאנירס פאונד OJC פלעטשער וכו' וכו'
LACHMEI MORDCHAI Tax I.D# 87-1279722
אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא